

za
DUŻY
na bajki 3

MATERIAŁY EDUKACYJNE

Zagrożenia w sieci. Jak się przed nimi chronić?

Wprowadzenie: Internet to miejsce, w którym możemy się bawić, uczyć i kontaktować z innymi. Ale nie wszystko, co widzimy lub dostajemy w sieci, jest prawdziwe albo bezpieczne. Ta karta pracy pomoże Ci rozpoznawać zagrożenia w sieci i uczyć się, jak reagować w bezpieczny sposób.

Ćwiczenie 1

Przeczytaj uważnie poniższe wiadomości. Podkreśl fragmenty, które powinny wzbudzić Twoją czujność. Następnie dokończ zdanie.

Gratulacje! Wygrałeś nowy telefon
Kliknij w link i podaj swoje dane,
aby odebrać nagrodę!

TWOJE KONTO ZOSTANIE ZABLOKOWANE
W CIĄGU 30 MINUT. ZALOGUJ SIĘ
TUTAJ, ABY UZYSKAĆ DOSTĘP. →

Sprawdź jak będziesz wyglądał
za 10 lat! Wystarczy
ze wyślesz swoje zdjęcie!

To może być niebezpieczne, ponieważ:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Ćwiczenie 2

Pracuj w parze. Przy każdej informacji zaznacz jedną odpowiedź.

Informacja	Wygląda wiarygodnie	Nie jestem pewien/ pewna	Wygląda podejrzenie
„Znany youtuber rozdaje darmowe kody do kina. Napisz do niego prywatnie!”			
Artykuł bez autora i źródła, udostępniony na losowej stronie.			
Wiadomość od znajomego z linkiem, którego się nie spodziewałeś/-aś.			

Co warto sprawdzić, zanim uwierzysz (lub klikniesz)?

Ćwiczenie 3

Pracuj samodzielnie. Połącz każdą informację z odpowiednią kategorią.

możę podać publicznie

udostępniam tylko zaufanym osobom

nie powinienem/powinnam udostępniać

zdjęcie klasowe

adres szkoły

nickname w grze

hasło do konta

imię i nazwisko

numer telefonu

Ćwiczenie 4

Pracuj w małej grupie. Przeczytajcie opis sytuacji i wspólnie uzupełnijcie schemat.

Dostajesz wiadomość od osoby, która podszywa się pod Twojego kolegę i prosi o hasło lub kod.

★ Co w tej sytuacji jest niepokojącego?

★ Czego NIE robię?

★ Co robię zamiast tego?

★ Komu mogę zgłosić taką sytuację?

A 10x10 grid with a blue bar at the bottom and a single orange square at row 8, column 6.

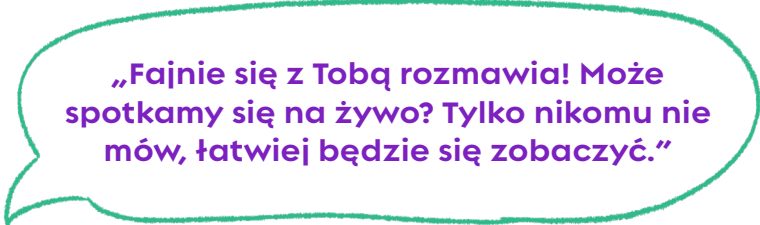
Pracuj samodzielnie lub w parze. Dopisz do komunikatu, na który możesz natknąć się w sieci, emocję, na którą może działać.

Ćwiczenie 6

Pracuj w małej grupie. Przeczytaj uważnie opis sytuacji:

Poznajesz kogoś w sieci (gra, social media, komunikator). Rozmowa jest miła, macie podobne zainteresowania.

Po kilku dniach osoba pisze:

„Fajnie się z Tobą rozmawia! Może spotkamy się na żywo? Tylko nikomu nie mów, łatwiej będzie się zobaczyć.”

KROK 1

Zaznacz wszystkie zdania, które powinny wzbudzić czujność:

- ☐ Nie znam tej osoby w realnym życiu.
- ☐ szybkie zaproszenie na spotkanie
- ☐ prośba o zachowanie tajemnicy
- ☐ brak rozmowy z dorosłym
- ☐ presja: „będzie łatwiej się zobaczyć”

KROK 2

Zaznacz WSZYSTKIE bezpieczne reakcje:

- ☐ Ignoruję wiadomość.
- ☐ Kończę rozmowę.
- ☐ Robię screeny rozmowy.
- ☐ Mówię o sytuacji rodzicowi / nauczycielowi.
- ☐ Zgłaszam konto w aplikacji.
- ☐ Idę na spotkanie, ale w tajemnicy.

KROK 3

Jeśli ktoś w sieci prosi mnie o spotkanie w realu i chce, żebym nikomu o tym nie mówił/a, to:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Ćwiczenie 7

Pracuj samodzielnie. Uzupełnij poniższą tarczę bezpieczeństwa i wpisz w każdym z pól:

★ jedno bezpieczne zachowanie w sieci:

.....

.....

★ jedną zasadę dotyczącą haseł:

.....

.....

★ jedną rzecz, której nie udostępniam:

.....

.....

★ jedną osobę dorosłą, do której w razie potrzeby mogę się zwrócić po pomoc:

.....

.....

Ćwiczenie 8

W ramach podsumowania dzisiejszej pracy dokończ poniższe zdania:

★ Jedna rzecz, na którą będę bardziej uważać w sieci, to...

.....

.....

★ Jeśli coś mnie zaniepokoi w Internecie...

.....

.....

★ Bezpieczeństwo w sieci to dla mnie...

.....

.....

.....

.....

.....

.....

CYBERZAGROZENIA — BĄDŹ CZUJNY/-A!

ZWRÓĆ UWAGĘ, GDY...

dostajesz anonimowe wiadomości od nieznajomych,

ktoś prosi o prywatne zdjęcia lub dane,

FN

trafiasz na fake newsy lub fałszywe profile,

ktoś komunikuje się z tobą w tajemnicy lub naciska na szybkie decyzje.

CO ROBIĆ?

Nie odpowiadaj impulsywnie.

Sprawdź, czy informacja jest prawdziwa.

Zrób screeny. Zabezpiecz dowody.

Powiedz dorosłemu lub zgłoś problem.

MAPA BEZPIECZEŃSTWA ONLINE

Zwróć się po pomoc do:

- ★ rodzica lub opiekuna,
- ★ nauczyciela, wychowawcy, pedagoga,
- ★ **zaufanych instytucji i sprawdzonych źródeł:**

Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży 116 111 – anonimowo zgłosisz hejt, cyberprzemoc, problemy online.

moc.
Dzieciaki w Sieci / Helpline (dzieciakiwsieci.pl) – pomoc przy problemach w Internecie.

Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę – czat online (fdps.pl/czat) – gdzie możesz zgłosić cyberprze-

Centrum Cyberprzemocy (centrumcyberprzemocy.pl) – zgłaszanie cyberprzemocy i porady prawne.

Zagrożenia w sieci. Jak się przed nimi chronić?

Autorka: Paulina Kulesza

Grupa wiekowa: klasy 4-8

Czas pracy: 1-2 godziny lekcyjne

Forma: praca indywidualna, w parach i w grupach

Cel zajęć: rozpoznawanie zagrożeń w sieci niezwiązanych bezpośrednio z hejtem (phishing, fałszywe konta, manipulacja, dane osobowe), rozwijanie krytycznego myślenia wobec treści online, nauka bezpiecznych reakcji i zgłaszania problemów dorosłym.

Nie wszystko, co widzimy w sieci, jest bezpieczne i/lub prawdziwe. Karta pracy pokazuje uczniom, jakie sytuacje i zachowania w mediach społecznościowych powinny wzbudzić ich czujność – np. fake newsy i podszywanie się pod inną osobę, udostępnianie prywatnych danych... Uczniowie analizują przykłady z życia codziennego. Dzięki temu nie tylko rozpoznają zagrożenia, ale też uczą się konkretnych działań, które zwiększają bezpieczeństwo ich samych i rówieśników.

Ćwiczenie 1

Zwróć uwagę uczniów na sygnały alarmowe: presja czasu, obietnice nagród, prośby o dane. Podkreśl, że to nie emocje, a treść wiadomości jest tu kluczowa.

Ćwiczenie 2

Nie chodzi o jedną „dobrą” odpowiedź. Ważne jest pytanie: „Skąd to wiem?”. Zachęć uczniów do mówienia: „Nie jestem pewien/pewna”.

Ćwiczenie 3

Podkreśl różnicę między informacją prywatną a wrażliwą. Możesz dodać: „Jeśli masz wątpliwości – lepiej nie udostępniać”.

Ćwiczenie 4

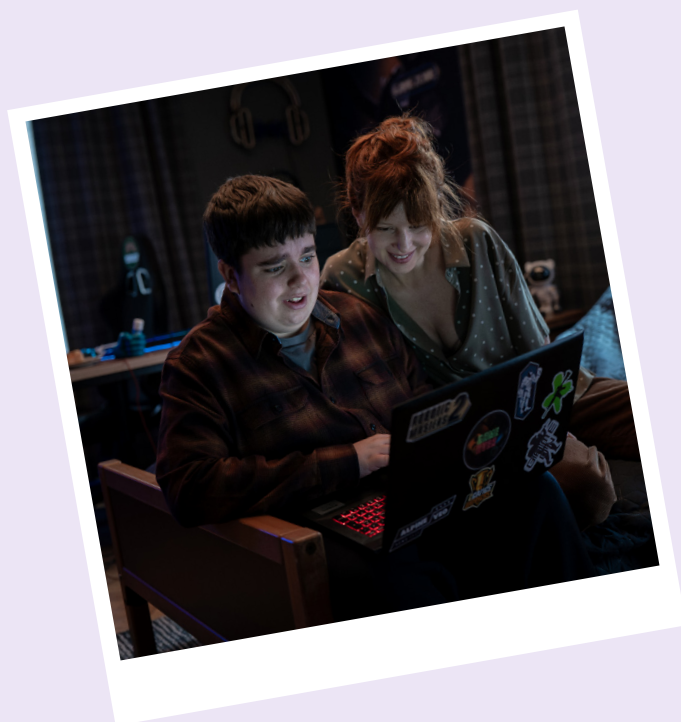
Zwróć uwagę na nieodpowiadanie na podejrzane wiadomości, robienie screenów podejrzanych wiadomości, zgłaszanie podejrzanych lub kontrowersyjnych treści dorosłym lub przez funkcje platformy.

Ćwiczenie 5

To dobry moment, by porozmawiać o manipulacji emocjami (strach, ciekawość, presja grupy) bez oceny.

Sugestie odpowiedzi:

- ★ strach: „konto zagrożone”
- ★ presja: „tylko dziś...”
- ★ potrzeba akceptacji: „wszyscy to robią”

Ćwiczenie 6

Sugerowane odpowiedzi do zadań:

Krok 1

Uczniowie powinni zaznaczyć m.in.:

- ★ prośbę o zachowanie tajemnicy,
- ★ szybkie zaproszenie na spotkanie,
- ★ brak znajomości w realu,
- ★ presję emocjonalną („będzie łatwiej”).

Jeśli uczniowie nie zaznaczą „tajemnicy” jako sygnały alarmowego – warto, żeby to wyrzmiło przy omawianiu ćwiczenia.

Krok 2

Oczekiwane odpowiedzi:

- ★ ignoruję lub kończę rozmowę,
- ★ robię screeny,
- ★ mówię dorosłemu,
- ★ zgłaszam konto.

Niewłaściwa odpowiedź:

- ★ „idę na spotkanie w tajemnicy” – to moment na spokojne omówienie, dlaczego jest to niebezpieczna decyzja.

Krok 3

Przykładowe poprawne odpowiedzi uczniów:

- ★ „to znak, że coś jest nie tak”,
- ★ „powinienem/powinnam powiedzieć dorosłemu”,
- ★ „nie spotykam się z taką osobą”.

Ważne, żeby zaznaczyć uczniom, że osoba, która chce spotkania w tajemnicy, łamie zasady bezpieczeństwa. To nigdy nie jest odpowiedzialność dziecka.

Ćwiczenie 7

Ćwiczenie wzmacniające poczucie bezpieczeństwa. Warto zapytać chętnych uczniów, co wpisali do tarczy.

Materiał przygotowany dla:

POKROMSKI STUDIO

Opracowanie:
Zespół Edukacji Ferment Kolektiv | Film w Szkole

Materiały przygotowali:
Aleksandra Pińczewska
Paulina Kulesza

Korekta:
Paulina Kulesza

Projekt Graficzny:
Marta Muszyńska | Iza Dudzik

